

La Vall

Bon Nadal

ACV
ASSOCIACIÓ
CULTURAL
VALLGORQUINA

Felic Any 2023

Diada de Sant Martí: Nens gaudint a la cercavila amb la cuca de Vallgorquina

El cabirol
Espai de natura i lleure

ÀREA DE PÍCNIC I BARBACOES

Crta C - 61 km. 9 Vallgorguina
Tel: 659 791 053

Alguer
LLIBRES
57

Alguersuari, 7
08470 Sant Celoni
Tel. 93 848 52 04
llibres@alguerset.com
www.alguerset.com

FUSTER - EBENISTA

Jordi Campos Gárate

Tel. 689 65 33 14 • jordicampos@gmail.com

El Paller de Can Pradell

Braseria
**El Paller de
Can Pradell**

Vallgorguina
Tel. 606 009 884
Tel. 696 055 234 (Paco)

VALLGAEC, S.L.
INSTAL·LACIÓ GAS • AIGUA
ELECTRICITAT • CALEFACCIÓ
CLIMATITZACIÓ

C/ Montseny, 13 · 08471 Vallgorguina (BCN)
Tel. 93 867 87 48 · Mòbil: 610 861 637 · vallgaec@vallgaec.es

**FUSTERIA
MORA**

Villa Teresa s/n
08471 Vallgorguina
fusteriamora@gmail.com

Ernest 93 867 94 23
Salvador 93 867 91 16
Mòb. taller 666 267 657

Hípica
Merendero
Can Virgili

TEL. 93 867 92 82 • 08471 VALLGORGUINA

Aluminis KM 20 sl

Sant Celoni

T. 34 93 867 58 87 • aluminiskm20@gmail.com

pigmenta

PINTURA I INTERIORISME

PINTURA INDUSTRIAL
PARTICULARS
STANDS
DECORACIÓ
INTERIORISME
ROTULACIÓ
REHABILITACIÓ DE
FAÇANES I INTERIORS

c. Germà Emilià, 46
08470 Sant Celoni (Barcelona)
Ibán González Hermoso - 678 512 901
pigmentadecodisseny@gmail.com

Instal-mant
Lampistes S.L.

* MANTENIMENT INDUSTRIAL I DOMESTIC
* PNEUMÀTICA
* AUTOMATISMES

Instal·lador autoritzat
amb llum, aigua, calefacció,
aire condicionat,
plaques solars i gas.

Ctra. Nova, 45 - M. 670 40 32 47 - 08471 VALLGORGUINA
instalmant1@gmail.com

Restaurant

**La
Font**

La Font de Can Moreu

al mig de la natura

- Gran assortit d'arrossos
- Peix i marisc fresc
- Carns a la brasa
- Postres casolans d'elaboració pròpia
- Àmplia carta de vins

tel. 93 867 90 73
Camí de Can Botil s/n
08470-VALLGORGUINA

CONSTRUCCIONS TORRAS

Gabriel Torras Barri

Camí Camp de futbol, s/n
08471 VALLGORGUINA
M. 677 472 361
T. 93 867 90 77

gabrieltorras@hotmail.com

INDEX

La tradició de clavar Ferradures a les portes de les esglésies dedicades a Sant Martí com la d'Arenys de Munt, JOSEP MARIA ARMENGOL	4
Agenda, ACV	8
Necrològiques, MONTSERRAT PALOMÉ	8
Víctor Balaguer, un personatge excepcional, retrat complet del segle en què va viure, JOAN PORTALS	9
Publireportatge, DIPUTACIÓ DE BARCELONA	12
Les nostres Rieres, JAUME MORA	16
Pessebre al bosc del Montnegre, BERN R TRAVESA	17
Masies i Cases de Vallgorguina: Can Pascol , JAUME MORA	18
Camins de Vallgorguina, ACV	19
Els millors companys de vida, MARTA QUEROL	20
La rectoria de Vallgorguina acull l'Exposició "Els Carratalà, artistes del pessebre", JORDI MONTLLÓ	21
40 anys d'Escola de Natura del Corredor, JOAN MANEL RIERA	22
Insectituts I , FF/2021	24
No hem de renunciar als nostres costums, TESSA BARLO	25
Crònica esportiva i del temps, LLUÍS REVERTER	26
Foto antiga, ACV	29

Edició:	Associació Cultural Vallgorguina. Baixos de la Rectoria (plaça de la Vila, 2. 08471 Vallgorguina) www.acvvallgorguina.org - acvvallgorguina@gmail.com
Consell de redacció:	Jaume Mora, Lluís Reverter i Francisco Torralba
Maquetació:	Francisco Torralba
Imatge de la portada	Francisco Torralba
Impressió:	Area Local Exterior (C/ Turó de l'Home, 49 Local - 17450 Hostalric-Girona)
ISSN:	1139-6180
Dipòsit Legal:	B-31.949-1981
Tiratge:	300 exemplars
Preu de venda:	2,50 €

Els articles publicats a *La Vall* expressen només l'opinió dels seus autors.
Queda prohibida la reproducció total o parcial d'aquesta publicació sense citar la seva procedència.

AQUESTA REVISTA HA ESTAT GUARDONADA AMB EL 5È PREMI AMADOR GARRELL I ALSINA, 1997

Adscrita a la

 ACPC
Associació Catalana
de la Premsa Comarcal

Amb el suport de

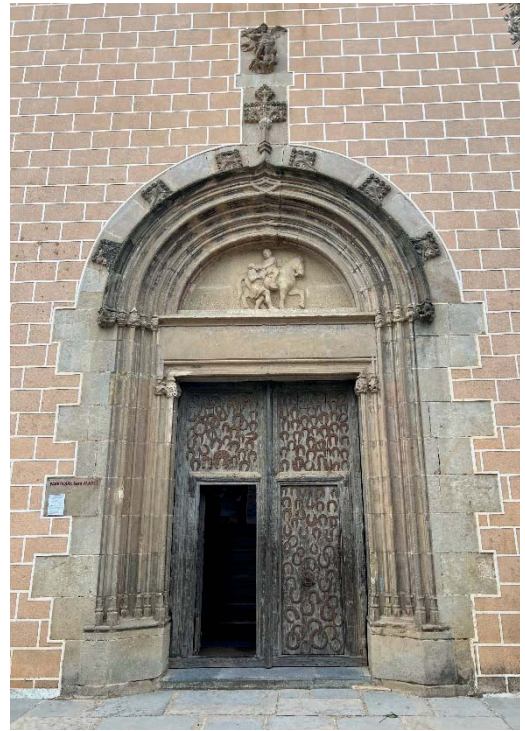

Generalitat de Catalunya
**Departament
de la Presidència**

La tradició de clavar Ferradures a les portes de les esglésies dedicades a Sant Martí com la d'Arenys de Munt

Ens preguntem al veure ferradures a les portes d'algunes esglésies dedicades a Sant Martí de Tours el perquè, ho explico a continuació:

Costum dels cavallers de clavar a manera d'exvot les ferradures dels seus cavalls a la portes de les església dedicades a Sant Martí).

Església de Sant Martí d'Arenys (Arenys de Munt)

La virtut que posseeix sant Martí per a esquivar el diable es va estendre a les ferradures del bestiar que ell protegia. D'ací que hom pengi ferradures al darrera de les portes, per tal d'esquivar el diable i els endimoniaments. Aquest costum i la creença que comporta són universals dins del món cristià. Cal dir, tanmateix, que la valor màgica i protectora que hom atribueix a la ferradura és antiquíssima, indubtablement molt anterior al cristianisme. Respon a un acte de selenilatria, ja que el poble estableix una influència lunar damunt de la ferradura per raó de la semblança d'aquest ferro amb la mitja lluna. Es tracta, doncs, d'un cas de màgia imitativa o simpàtica de tipus corrent. Sant Martí havia estat el patró de la cavalleria catalana abans d'ésser-ho sant Jordi. També era patró del bestiar de ferradura. Els genets antics havien reclamat el favor d'aquest sant perquè els protegís i els salvés

les cavalcadures quan estaven malaltes, i li oferien les ferradures a tall d'ex-vot o de presentada. Les esglésies antigues dedicades a sant Martí solien tenir la porta adornada amb ferradures rebudes com a presentades. Nosaltres, de nois, encara n'havíem vist de clavades a la porta de l'església de Sant Martí de Provençals, avui ja dins la ciutat de Barcelona. Antigament, el patronatge de sant Martí damunt del bestiar de peu rodó havia estat comú a tots els pobles cristians. Fa de mal determinar si el patronatge del sant va passar dels cavallers a llurs cavalleries o si, al contrari, d'advocat del bestiar el seu tutoratge es va estendre fins als genets. (1)

Altres estudis afirmen que es tracta d'exvots col·locats allà perquè el sant protegeixi el bestiar.

Pel que fa a les ferradures, es pensa que antigament no duïen claus. Ni celtes ni romans clavaven aquestes proteccions. Consistien una mena de calçat lligat conegut com a hiposandàlia.

Des del segle XIX hi ha un gran debat científic sobre l'existència o no de ferradures a l'Antiguitat. Sí que està clar l'ús de «hiposandalias» (en grec *ippodémata* o *kardatínai*, de cuir a partir del segle IV aC), unes proteccions mòbils de metall, espart o cuir que, subjectes amb cintes, s'utilitzaven només puntualment, en funció de la dificultat del terreny o la longitud d'un viatge. No hi ha textos literaris sobre l'ús de ferradures anteriors al segle IX dC, però en canvi sí nombroses troballes arqueològiques en diferents països (inclosa Espanya) que inclinen a acceptar la seva existència, si bé no sistemàticament estesa, o almenys no per als cavalls de guerra (falten, per exemple, en totes les tombes de la Cultura de Hallstatt, de la primera edat de ferro, que van incloure cavalls). Igualment, l'origen de la ferradura segueix sense estar clar, encara que s'apunta cap a pobles bàrbars de l'orient de l'Imperi Romà, que usarien algunes

proteccions clavades almenys des dels segles IV-II aC.

Les ferradures amb claus van aparèixer cap al segle X i des de llavors han anat evolucionant. Per exemple, fixa't que a la porta de l'església d'Arenys de Munt n'hi ha d'obertes i de tancades, amb més o menys claus i amb diverses formes.

Martí era un oficial de l'exèrcit romà que va néixer al segle IV a l'actual Hongria. En un dels molts viatges que va fer, es convertí al cristianisme, deixà l'exèrcit i fundà un monestir. Es va fer molt popular i va ser elegit bisbe pels habitants de Tours. S'explica que un fred dia d'hivern, va compartir la meitat de la seva capa amb un captaire que

tremolava de fred. Segons la llei, l'altra meitat pertanyia a l'exèrcit romà. Continua la llegenda dient que al matí següent, Martí va trobar la capa sencera. Entenent que era cosa de Déu, es va batejar.

Una versió més local:

Com que aquí no volem ser menys, assegura la llegenda que un dia Martí va passar vestit de mendicant a prop del castell de Vilardell, dins el terme de Sant Celoni. El

Església de Sant Martí de Campmajor (El Pla de l'Estany)

senyor del castell va anar a buscar menjar i almoina per donar-li, però en obrir la porta, el sant havia desaparegut i li havia deixat l'espasa. L'arma que tenia poders especials, va servir per matar un drac que tenia espantada la contrada.

Com que era tan viatger i sempre anava damunt un cavall, és el protector d'aquests animals i patró dels forjadors i manyans. Per això trobem ferradures a moltes portes de temples dedicats a aquest sant, tot i que abans havien estat amulets per espantar

Església de Sant Martí de Viladrau

bruixes. Però l'església va decidir 'santificar-los' i s'ho va fer venir bé per relacionar-les amb Sant Martí.

Un altre conte

Relata Apel·les Mestres que en temps molt reculat, ni Arenys de Munt ni Arenys de Mar tenien sant patró. Un dia, Déu va manar a Martí i Zenon, els quals encara no eren patrons d'enlloc, que baixessin a la terra per solucionar-ho.

Era temps de verema i, en passar per Llavaneres, van prendre tant de vi que anaven de tort. Es quedaren adormits a la vora d'una riera i al cap de poc, baixà una torrentada. L'aigua arrossegà Martí fins a Arenys de Munt i Zenon va anar a espetegar a Arenys de Mar, convertint-se en els patrons d'aquestes viles. (3)

Un sant popular

Al segle VIII, amb la conquesta de Narbona, els francs començaren a arribar a la Marina de la Selva primer (Comtat i Bisbat de Girona) fins a la riera de Torrentbo o de Caldes d'Estrac i des de Caldes d'Estrac en avall (Comtat i Bisbat de Barcelona), (4) portant amb ells el culte a Sant Martí, primer patró de Catalunya, aquella Catalunya Carolíngia. La presència franca va portar a més altres advocacions, com la de Genís i Llop entre altres.(5)

Tal com passa a l'església d'Arenys de Munt, el curiós costum de penjar ferradures, el trobem en altres esglésies dedicades al mateix sant, com Sant Martí de Campmajor (Pla de l'Estany), Sant Martí de la Mota (també al Pla de l'Estany), Sant Martí de

Església de Sant Martí de la Mota (El Pla de l'Estany) Ha quedat la marca, les han robat no fa gaire.

Llémena (Gironès) o Viladrau (Osona).

Josep M. Armengol, Historiador, Mestre Artesà, Picapedrer. President de l'Associació dels Oficis i el Patrimoni.

Esglésies de Sant Martí de Castell del Far (Alt Emporà i de Sant Martí de Vilallonga de Ter (El Ripollès)

Bibliografia.

- (1) AMADES, Joan (1953). "Costumari Català, el curs de l'any (v.5)". Barcelona: Ed. Selecta, p. 687.
- (2) M. G. Álvarez Rico, «La cuestión de la herradura en la Antigüedad», a El caballo en la antigua Iberia. Estudio sobre los équidos en la Edad del Hierro (coord. M. Zamora Merchán y F. Quesada Sanz), Madrid, 2003, págs. 145–178,
- (3) <https://www.rondaller.cat/2016/06/22/esglesia-darenys-de-munt>
- (4) In Marítima n 2. Pàg. 219 Arrels Històriques dels Masos de Sant Martí d'Arenys. Josep M Armengol i Villanueva (2018)
- (5) El culte a sant Martí de Tours en el Maresme..., per J. Graupera
 Catàleg de materials gràfics de l'AEFC
 El costum de clavar ferradures: festes.org.
 Portalades medievals al Maresme
 La capa de sant Martí: bellsollell.org
 Llegenda de sant Martí i Sant Zenon: Serrallonga

AGENDA GENER-FEBRER

Museu del Bosc i la Pagesia: Obert dissabtes i diumenges, de 10 a 14h.
 Can Mainou, Carretera Nova, 36.

Cavalcada dels Reis Mags el dia 5 de gener.

NOTÍCIES NECROLÒGIQUES, per Montserrat Palomé

Manuel Cosano Vilches, ens ha deixat el 20 de novembre 2024, a l'edat de 76 anys. Resident a Vallgorguina, molt conegut perquè va estar regentant el "Casal del poble", durant uns anys.
 Persona molt agradable i es relacionava amb tothom.
 El trobarem a faltar

Víctor Balaguer, un personatge excepcional, retrat complet del segle en què va viure

El dia 11 de l'actual mes de desembre es compleixen dos-cents del naixement a Barcelona de Víctor Balaguer i Cirera, al si d'una família benestant i en el marc d'una inestabilitat política constant que va tenir com a punts crítics les periòdiques bullangues que es produïen a Catalunya i especialment a Barcelona en uns anys de transició de l'Estat absolutista a la Revolució liberal, en el context d'una intensa revolució industrial i d'una renovació profunda del món cultural causada per l'èxit del Romanticisme, una renovació que es manifestava a la premsa, la literatura, al teatre i al món editorial en general.

200
Víctor
Balaguer

Des de ben jove es va interessar per la història, pel patrimoni monumental que calia recuperar i per l'ús literari de la llengua catalana. A partir de 1845 combinà la feina de periodista polític amb la de director de diverses publicacions, unes activitats literàries que el van convertir

en un personatge força popular a Barcelona. És l'època en què comença la tasca de recuperació de la memòria històrica dels períodes de màxima esplendor de la Corona d'Aragó, juntament amb el seu compromís amb el Partit Progressista i els seus intents d'enaltiment del català com a llengua literària. De fet, va esdevenir un dels màxims dirigents del Partit Progressista espanyol entre els anys 1856 1868 i fou un col·laborador decidit del General Prim fins a l'atemptat que li causà la mort.

La seva actuació política no li va impedir, però, desenvolupar tota mena de càrrecs i iniciatives. Cronista oficial de la ciutat de Barcelona, impulsor de la restauració dels Jocs Florals l'any 1859, un fet que va tenir una gran importància en la consolidació de la Renaixença, autor del nomenclàtor de l'Eixample barceloní, va ser també el primer que va escriure una Història de Catalunya molt criticada a l'època per les seves limitacions científiques i metodològiques, però que, segons ell mateix reconeixia, tenia per objectiu principal acostar les noves generacions a la

història de la seva pàtria, sobretot als anys de l'esplendor medieval.

La Revolució de 1868 va comportar grans canvis en la seva vida, especialment durant el Sexenni Revolucionari fins a l'any 1874. En aquests anys, com a membre destacat del Partit Progressista, va exercir un lideratge important en el camp de la política estatal. El 1869 va ser elegit diputat a les primeres eleccions generals, un càrrec que li permetia defensar els interessos catalans a Madrid, ciutat a la qual es va traslladar a viure. Al llarg d'aquells anys va exercir una sèrie de càrrecs que donen idea de la seva influència política: Director General d'Estadística (1869), director general de Comunicacions (1871), ministre d'Ultramar (1871, 1874, 1886-1888), ministre de Foment (1871), *president del Tribunal de Cuentas* (1874) ... I molts altres que mostren la seva habilitat política en uns anys en què succeïren fets tan rellevants com l'atemptat que costà la vida del general Prim, el curt regnat d'Amadeu de Savoia, la proclamació de la I República, el cop d'estat del general Pavía i la Restauració que va entronitzar novament la monarquia borbònica en la persona del rei Alfons XII.

Havent viscut la política espanyola des dels seus principals centres de poder, Víctor Balaguer va entrar en els seus darrers anys en una fase de desencís i pessimisme, accentuat per les contradiccions personals que li causaven la seva inserció en el món oficial espanyol, que a vegades entrava en pugna amb el seu patriotisme català inicial que, tot i que el va mantenir sempre, amb el transcurs dels anys es presentava molt més matisat. En conseqüència, la seva figura va començar a ser menystinguda per uns i altres, ja que si per uns era massa catalanista per a d'altres ho era massa poc.

No per això va disminuir l'activitat en el món cultural i en el camp associatiu, que es manifestava a través de la seva presència a l'Acadèmia de la Història, a l'Acadèmia de la Llengua i a diverses publicacions i continuava a través de la col·laboració amb entitats diverses.

En aquesta època de maduresa feia servir el català per la poesia i pel teatre i continuava utilitzant la llengua castellana per la resta de les seves publicacions, que abastaven camps tan diversos com la novel·la, els viatges, la divulgació, l'excursionisme, el folklore o el rescat del patrimoni arquitectònic. Durant els darrers anys de la seva vida, va continuar mantenint el seu ritme de treball, compatibilitzant el viure a Madrid, amb les seves estades a Vilanova i la Geltrú i les temporades d'estiueig a Can Blanch d'Arbúcies i a l'Hotel Martín de Sant Hilari.

Morta la seva esposa, Manuela Carbonell, l'any 1881 va decidir deixar un llegat a Vilanova i la Geltrú, el seu poble d'adopció, on seria enterrat després de la seva mort a Madrid l'any 1901. Així, l'any 1884 va crear la Biblioteca-Museu on van anar a parar tots els llibres de la seva Biblioteca personal, la seva extensa pinacoteca

Biblioteca-Museu, Víctor Balaguer, escultures de la pinacoteca

Biblioteca-Museu, Víctor Balaguer (Vilanova i la Geltrú), sala de juntes

Biblioteca-Museu, Víctor Balaguer (Vilanova i la Geltrú)

i diverses col·leccions procedents de donacions particulars.

Situada al costat de l'estació de tren de Vilanova és avui una institució pionera a Catalunya i el llegat més visible de la seva visió de progrés. Després de dos anys de tancament per obres, aquest any s'han organitzat diversos actes culturals per reivindicar la transcendència del llegat de Víctor Balaguer, entre ells una exposició temporal que oferirà una revisió de la trajectòria inicial de la Fundació i de la concepció cultural, universalista i humanista del seu fundador.

I per acabar, voldria recordar en aquestes pàgines que en l'extensa obra escrita de Víctor Balaguer, el pròxim Montseny i les Guillerries ocupen un dels llocs més destacats, al costat, per exemple, de la seva pàtria d'adopció, Vilanova i la Geltrú, i d'altres referents per a ell molt importants, com la muntanya de Montserrat, el Canigó i la Catalunya Nord en general.

En aquest sentit, en els anys 50 del segle XIX feu una sèrie d'estades a les Guillerries amb motiu d'aplegar materials pel cicle que va dedicar a Joan de Serrallonga, el bandoler que va ajudar a mitificar. Més tard, a Gualba es va començar a interessar pel món llegendari que s'amagava al seu entorn i, finalment, a Arbúcies on des de 1891 les estades a la masia de Can Blanch li van servir per fer diverses excursions pel Montseny i van ser l'origen de la seva obra *Al pie de la encina*, reflex d'aquell món

mític i llegendari que s'amagava darrere el seu paisatge.

Joan Portals Martí

Serveis de qualitat per a tothom, visqui on visqui

• La Diputació de Barcelona fa arribar serveis de qualitat a través d'unitats mòbils a tota la ciutadania de la província amb l'objectiu de reduir les desigualtats socials i territorials

La província de Barcelona és un territori ampli, densament poblat i molt divers. Està formada per grans ciutats, com l'Hospitalet de Llobregat, Badalona, Terrassa o Sabadell, i també per molts municipis rurals i petits, com Gisclareny, Fígols o Sant Jaume de Frontanyà. Aquesta realitat diversa i complexa és un repte per garantir serveis bàsics i nous drets de ciutadania a tota la població, i la Diputació de Barcelona ho fa possible a través de diferents serveis mòbils.

Alguns d'aquests serveis tenen ja una llarga història i són molt coneguts pels habitants de molts pobles i ciutats, com els bibliobusos —en marxa des de fa més de 65 anys—, les unitats

Les persones usuàries del Servei Local de Teleassistència disposen d'un dispositiu per utilitzar en cas d'emergència. JOSEP CANO / DIPUTACIÓ DE BARCELONA

Unitats mòbils del Servei Local de Teleassistència, un servei 24 hores i 365 dies l'any. JOSEP CANO / DIPUTACIÓ DE BARCELONA

mòbils d'informació al consumidor (UMIC) —des del 1996—, i la teleassistència —des del 2005—. D'altres

són recents i aporten solucions a problemàtiques noves, com és el cas del servei de caixer mòbil.

TELEASSISTÈNCIA: SEGURETAT, TRANQUIL·LITAT I COMPANYIA

L'atenció a les persones grans és un dels grans reptes de la nostra societat. Cada vegada es gaudeix de més temps de vida i s'ha de poder fer amb tranquil·litat, seguretat i qualitat. La Diputació de Barcelona, en col·laboració amb els ajuntaments de la província, ofereix des del 2005 el Servei Local de Teleassistència, un servei d'atenció domiciliària que garanteix seguretat i dona tranquil·litat i acompanyament, les 24 hores del dia i els 365 dies de l'any, a persones en situació de risc per raons d'edat avançada, de solitud, de fragilitat, de salut, de discapacitat o de dependència, i que, quan ho necessiten, s'apropa a casa seva.

Les persones usuàries del servei disposen d'un penjoll amb un botó vermell, un dispositiu senzill que els permet demanar ajuda ràpidament davant de qualsevol imprevist que els

succeeixi a casa. El centre d'atenció rep una trucada tan bon punt es prem el botó i, segons la valoració que fa, envia una de les 42 unitats mòbils de teleassistència, deriva a emergències o simplement atén la consulta. Actualment aquest és el servei amb major cobertura a la província: gairebé el 14% de la població més gran de 65 anys i més del 36% dels de 80 anys o més en gaudeixen. Fins al setembre d'aquest any el servei va fer 1.443.064 trucades i es van atendre 615.897 avisos. Aquest servei ofereix, a més, companyia a persones que pateixen soledat no desitjada, i cada dia atén una mitjana de 50 persones que premen el dispositiu només per rerrar una estona.

En aquests moments el servei està en procés de digitalització amb l'objectiu d'avançar cap una teleassistència que sigui capaç de predir necessitats i situacions de risc. També s'està fent la instal·lació gratuïta de sensors en habitatges de persones grans usuàries del servei, que ajudin a detectar canvis en els seus hàbits com a conseqüència del seu deteriorament cognitiu o de problemes de salut.

El caixer mòbil arriba als municipis de fins a 5.000 habitants que no disposen de serveis bancaris. **XAVIER SUBÍAS / DIPUTACIÓ DE BARCELONA**

El bibliobús Pedraforca dona servei a les poblacions del Berguedà. **DIPUTACIÓ DE BARCELONA**

SERVEI DE CAIXER MÒBIL

La Diputació de Barcelona va posar en marxa el passat mes d'abril el servei de caixer mòbil per a aquelles persones que viuen en municipis de fins a 5.000 habitants on no hi ha ni oficina bancària ni

caixer automàtic. Des d'aleshores, 96 municipis i 58.000 persones poden treure diners en efectiu amb qualsevol targeta de dèbit, de crèdit o de prepagament, amb independència de l'entitat amb què tinguin el seu compte bancari. A través de rutes programades, el

caixer mòbil recorre les poblacions amb la freqüència d'una o dues vegades al mes, i s'hi està aturat uns 20 minuts aproximadament per oferir el servei.

El caixer mòbil està homologat i compta amb totes les mesures de seguretat i amb el personal necessari; un

tècnic atén de manera personalitzada les persones usuàries si els cal ajuda.

Els 96 ajuntaments beneficiats per aquest nou servei han participat de manera activa en la seva posada en marxa i n'han decidit la ubicació més adequada, atenent les necessitats dels veïns i veïnes.

BIBLIOBÚS, UN SERVEI PER ACOSTAR LA CULTURA A TOT HOM

La Diputació de Barcelona ofereix el servei de biblioteca pública al 98% de la població de la província. Per fer-ho compta amb una xarxa amb 235 biblioteques públiques molt ben valorades, i amb 12 bibliobusos que arriben a 138 pobles i atenen a més de 169.000 habitants. Al març del 2023 es van incorporar dos nous vehicles més lleugers, que tenen una major flexibilitat i millor mobilitat, i que han permès cobrir la totalitat de les comarques del Bages, el Berguedà i l'Anoia, arribant a municipis de menys de 300 habitants on abans no s'hi prestava el servei.

Els bibliobusos treballen en xarxa, integrats dins d'una zona bibliotecària, i compten amb el suport d'una biblioteca central. Ofereixen una gran varietat de serveis i posen a l'abast dels veïns i veïnes dels municipis

El bibliobús Serra de Rubió és un dels nous vehicles lleugers. **DIPUTACIÓ DE BARCELONA**

Les UMIC ofereixen a la ciutadania informació sobre drets en matèria de consum. **DIPUTACIÓ DE BARCELONA**

documents de tota mena: llibres, audiovisuals, revistes, diaris, etc. Permeten l'accés al catàleg Aladí de la Xarxa de Biblioteques Municipals, amb prop de 900.000 títols diferents i més d'11 milions de documents, que es poden sol·licitar, si cal, a través del préstec interbibliotecari. A més, tenen un paper molt actiu en la dinamització cultural del territori, amb la programació d'activitats per fomentar la lectura entre el públic infantil i l'adult.

INFORMACIÓ SOBRE DRETS EN MATÈRIA DE CONSUM, A LA PORTA DE CASA

Un altre servei ofert per la Diputació de Barcelona són les unitats mòbils d'informació al consumidor —les UMIC—, que viatgen per tota la província visitant els municipis de menys de 20.000 habitants per garantir que, fins i tot a les localitats més petites i allunyades, les persones puguin accedir als serveis d'informació al consumidor.

Les UMIC permeten a la ciutadania co-

nèixer i exercir, des de la proximitat, els seus drets com a persones consumidores. També faciliten material informatiu i consells sobre alguns dels temes més consultats, per exemple, com estalviar en les factures d'aigua, de gas o d'electricitat, o les clàusules en contractes hipotecaris o amb empreses de telefonia mòbil. És un servei gratuït que atén presencialment i també de forma telemàtica.

Aquests quatre serveis són exemples del model de cooperació de la Diputació de Barcelona amb els municipis de la província, que posa en el centre les necessitats de la ciutadania, l'equilibri territorial i la lluita contra les desigualtats.

+ informació a

www.diba.cat/web/ens-movem-per-tu

Aquesta acció de la Diputació de Barcelona respon als Objectius de Desenvolupament Sostenible (ODS). Els 17 ODS van ser proclamats per l'Assemblea General de Nacions Unides el 25 de setembre de 2015 i formen part de l'Agenda global per a 2030. La Diputació de Barcelona n'assumeix el compliment i desplega la seva acció de suport als governs locals de la província d'acord amb aquests ODS.

Ens movem per tu

La Diputació de Barcelona i els ajuntaments fem arribar serveis de qualitat a tota la ciutadania de la província de Barcelona, visqui on visqui.

Per als municipis petits, serveis molt grans!

En color blau, les rieres més importants del poble considerables al nostre poble o terme.

Aquesta riera fa uns anys quan plovia molt més que ara, moltes vegades sortia de mare per la gran quantitat de sorra, branques i arbres que l'aigua arrossegava i, generalment s'emportava les passereres que hi havia per travessar les persones cap a les masies o els camps de conreu i, també feia esclavissades en diferents punts del recorregut, perquè al llit de la riera s'havia taponat i llavors l'aigua buscava pas per on podia i feia malbé coses de l'entorn.

Actualment, encara que no plou fort com anys enrere, també tenim la sort que el bosc no deixar córrer tant l'aigua com ho feia abans, ja que la majoria dels nostres boscos actuals, eren vinyes o camps de conreu i, llavors de seguida corria i baixaven grans rierades.

De tota manera, crec que les rieres més importants el seu curs hauria de ser el màxim de netes, possible, sense arbres tombats i branques i en molts llocs altres arbres i canyes que hi van creixent al mig, i la fan més estreta i bruta, amb el perill que això pot comportar en cas d'haver-hi de passar molta aigua, per tant el recorregut de la riera, hauria de ser el màxim de net sense treure els arbres de l'entorn, hem de pensar que si no hi ha arbres l'aigua encara anirà més de pressa com a passat a València.

Com tots deveu saber, el manteniment de les rieres es competència de l'ACA, i són els ajuntaments els que han de vetllar perquè estiguin sempre netes, a Vallgorguina, l'Ajuntament, com a mínim una vegada a l'any es cuida de netejar les del centre del poble.

Seria interessant que aquesta neteja fos tota la riera fins a l'encreuament amb Sant Celoni, a més també s'hauria de tenir en compte de netejar les seves branques principals, tal com es pot veure en el plànol adjunt marcat en color blau: la de Collsacreu, Can Vilar, de Coll Senís, el Riu Sec i el Torrent de Can Palomer, a més d'un tros de la Riera de Tapioles.

Aquestes rieres, jo crec que no caldria netejar-les fins on neixen, però sí a un quilòmetre més o menys de l'entorn del poble, perquè en cas de pluja molt forta, no puguin sortir de mare i així evitem els perills a les cases del nucli. Podeu recordar quan hi va haver el temporal Glòria que molta aigua del torrent de Can Palomer va passar pel carrer de l'Església, perquè

aquest torrent era força ple d'arbres, a més es va taponar el tub del costat de l'escola i l'aigua va passar per on era més fàcil.

Una foto de la riera en el temporal Glòria plena d'arbres i brutícia

Ara amb tot això de València, el govern de la Generalitat de Catalunya, ha dit que obligarà a cada poble tenir un Pla de Prevenció. Desconec si Vallgorguina l'Ajuntament té algun mecanisme de prevenció en cas de pluges molt fortes que comportessin un perill per la població, però crec que si no hi és, es podria crear, i un dels seus punts seria tenir la riera ben neta i prohibir de tirar-hi cap deixalla de tota mena. Recollint informació del poble, sabem que cap a l'any 1850 hi va haver un aiguat molt fort que va desbordar les rieres i l'aigua va entrar a cases del carrer Montseny que tenien botes de vi, i les va fer anar riera avall.

Entre tots cuidem les rieres, d'aquesta manera evitarem que l'aigua pugui fer destrosses al nostre municipi.

Jaume Mora

Pessebre al bosc del Montnegre

El veí de Vallgorguina, Joan Gibert Fontcuberta de Can Patac, ha fet un pessebre al peu del camí que puja a Sant Martí del Montnegre.

El pessebre consta d'un naixement en una cova natural que hi ha en un marge al peu de la pista. Sant Josep, la Verge Maria, el nen Jesús, el bou i la mula, tots ells il·luminats per una espelma de pila que us permetrà veure'l si hi passeu de fosc.

L'autor del pessebre, en Joan Gibert, explica que "aquest del Montnegre és el primer pessebre, però n'hi hauran més repartits pels boscos de Vallgorguina". L'afició pels pessebres li ve des de ben petit, ara, però ha decidit

fer-los a l'exterior i integrats amb la naturalesa que envolta el nostre poble. Qui vulgui saber la ubicació exacta pot visitar l'Instagram [@fontcubertajoangibert](https://www.instagram.com/fontcubertajoangibert). Allà trobarà les indicacions per trobar els pessebres que anirà fent a la muntanya.

BernRTravesa

62

CASES I MASIES DE VALLGORGUINA

Can Pascol

Can Pascol: Jaume Mora

Situació: Última casa sobre el Camí de Coll Senís abans d'arribar al bosc. És a la banda solella com la majoria de les altres cases que hi ha. El nom podria ser una deformació de la forma Pascual. És del Veïnat de Can Gras del Pou, té el núm. 29 i pertany al quarter 1.

Aquesta casa per unes referències que tenim sabem que era coneguda per can Vives, ja que hi havia viscut en Josep Vives Messeguer (a) Pasqual, cap a l'any 1840, que tenia un carnisseria al poble, després el seu fill Josep Vives Torras, van anar a viure a Calella, i també tenien carnisseria.

Descripció: La casa està formada per baix i pis, i la teulada és a doble vessant amb el carener paral·lel a la façana. L'any 1860 en el Nomenclàtor de la província de Barcelona, trobem catalogada can Pasqual com una casa de pagès, i tenia el núm. 29.

Història: També hi havia viscut en Martí Fàbrega Vila i l'Antònia Bosch Teixidor, que tenien 5 fills, Joaquim, Ramon, Rosita, Josep i Carme. En Joaquim es va quedar a la casa i es va casar amb la Mundeta Travesa Jubany que tingueren un fill en Martí. A principis dels anys seixanta van marxar a Sant Celoni i en Martí es va casar amb la Pilar Gramuntell Pou i tingueren dos fills en Martí i la Josefina.

Llavors des de l'any 1963 fins al 1985 can Pascol va ser convertit en una casa de colònies coneguda amb el nom de l'Esplai.

Les terres de l'entorn de la casa, eren de secà i les de sobre i sota el camí, es podien regar amb l'aigua d'una resclosa feta a la riera de Coll Senís. L'any 1947 van fer un pou. Collien blat i farratges,

patates, mongetes i verdures per la casa. Tenien bestiar, i feien pallers.

Quan van marxar els últims masovers, les terres les portaven gent del poble, en Josep Planells Coll, i en Josep Puigverd Rovira.

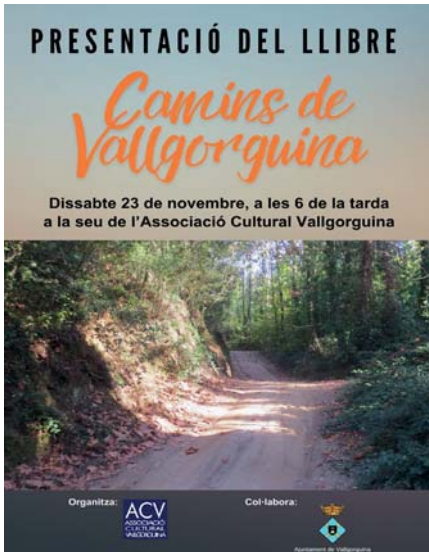
Darrere la casa hi havia la vinya d'on treien el raïm per fer el vi de l'any, actualment és tot bosc. La casa va ser comprada per Esteve Travesa Bonamusa a Mateo Vives Parés l'any 1921 passant després a Esteve Travesa Pradell. Actualment la casa i propietat, és de l'Esteve Travesa Blanc.

"Josep Vives (a) Pasqual. Per una casa en despoblat anomenada can Pasqual" (cadastre del segle XIX, núm. 137, PV). L'any 1730 en un altre Cadastre trobem que la Sra. Joana Pascual que era vídua, pagava 5 rals i 12 diners, però no es pot certificar que vivia en aquesta casa, pel cognom sembla que sí.

Bibliografia: Revista La Vall, Arxiu documental de l'Associació, recull oral, Garcia-Pey, Enric, recull de noms antics i moderns. Vallgorguina any 1999, Associació Cultural Vallgorguina. Portals i Martí, Joan. Vallgorguina la vall, la parròquia, el poble una llarga història, any 2011.

Camins de Vallgorguina

El dissabte 23 de novembre dins dels actes de la Fira del Bosc i la Pagesia al

local de la nostra Associació va tenir lloc la presentació del llibre Camins de Vallgorguina a càrrec de Jaume Mora, el seu autor.

Aquest és ja el tercer d'una col·lecció. L'any 2022 es va publicar Els termes de

Vallgorguina i el 2023 Els Forns i les Pedres.

En Jaume Mora és el gran coneixedor de tots els racons i raconets del nostre territori i amb l'ajuda tècnica de Jaume Balagué i M. Josep Serra i Joan Mora. L'èxit de les publicacions està assegurada i la col·lecció anirà creixent.

Gràcies a tots

Els millors companys de vida

Aquest article és dirigit per a totes les mascotes especialment per als gossos que sempre he tingut i tinc. Per mi tenir un gos és una gran responsabilitat i que implica moltes coses donar-li menjar banyar-lo cuidar-lo i protegir-lo i estimar-los molt sempre. Des de petita a casa meva sempre hem tingut gossos a la meva família quan jo vaig néixer tenien un pastor alemany encara que jo el vaig viure poquet tinc records borrosos m'han explicat coses d'ell i va ser un gran gos. I quan jo tenia només 6 anys va arribar la meva vida el cocker spaniel anglès el Xisp em va fer la nena més feliç del món poder créixer al seu costat

després de 16 anys llargs al seu cos finalment va deixar de funcionar a poc a poc, però sempre m'acompanya l'ànima del Xisp. I ara actualment tinc un beagle que es diu Mic que té 6 anys quan va arribar a casa va arribar amb ell la felicitat la tendresa i l'emoció de tenir-lo aquí el Mic és un gran ésser i gràcies per sempre donar-me al seu amor incondicional i per fer-me companyia sempre el testimoni de les meves alegries sempre disposat a alegrar-me el dia m'omple d'energia i jo l'adoro i crec que tinc molta sort de tenir-lo a la meva família i jo de ser la seva propietària. Perquè hi ha molts gossos que no tenen la sort de poder viure en una llar on sou un més de les nostres famílies fins i tot més que només un mes. Jo soc molt conscient que necessiten relacionar-se amb més gossos i gosses i jugar i córrer i viure en unes bones famílies on els estimem i que siguin gossos feliços on tenir moltes manyagues tots els dies. Per mi és injust i és una pena que l'esperança de vida general dels gossos algunes races grans solen tenir una esperança de vida mitjana entre 6 i 11 anys, i les races mitjanes solen assolir fins a 15 o 16 anys i les races més petites poden viure entre 18 i 20 anys. És molt beneficiós tenir gossos així ho diuen la majoria d'estudis ajuden a prevenir la depressió quan una persona té un gos té la responsabilitat d'aixecar-se cada dia, evita la soledat moltes persones que viuen soles i de vegades se senten una mica més tristos els gossos ajuden a cobrir aquest sentiment de solitud inclòs per les persones grans els gossos són claus en el seu dia a dia, milloren la felicitat i aporten moltes alegries gràcies a les carícies que els hi donem aconseguim frenar els nivells d'estrès, i augmenten la responsabilitat els hem de tenir en compte en les nostres decisions i sempre i ens fan més sociables les persones. Gràcies a tots i totes les gosses i els gossos del món són meravellosos perquè són únics i els millors que podem tenir en la vida ens podran destruir les sabates la roba el coixí, però mai no ens trencaran els nostres cors.

Maria Querol Pagès

La rectoria de Vallgorguina acull l'exposició "Els Carratalà, artistes del pessebre"

Toni Pruna al costat del pessebre.

Fotos: Jordi Montlló

El cap de setmana del 23 i 24 de novembre s'ha pogut veure a Vallgorguina una exposició que posa en valor la tasca del Lluís Carratalà i la seva filla Montserrat. Es tracta d'un nou homenatge que el seu deixeble Toni Pruna els ha volgut retre a petició de l'Associació cultural de Vallgorguina (ACV), amb la col·laboració de l'Ajuntament, aprofitant la Fira del bosc i la pagesia que fa anys que se celebra per aquestes dates.

L'exposició és modesta però d'un gran valor artístic, etnogràfic i patrimonial per les peces que s'exposen, algunes de les quals ja han estat exposades, fins i tot a França. Sis vitrines i un pessebre que sintetitzen tota una vida dedicada al pessebrisme: primer del Lluís (1895-1991) i després de la Montserrat (1924-2009).

Però, ai là ! I en Toni Pruna? Curiosament a l'exposició no hi ha cap peça emmotllada ni pintada pel Lluís ni per la Montserrat. Com s'entén llavors? Doncs és el seu deixeble, en Toni Pruna que les ha fet, a partir dels motlles del seu mestre i dels coneixements que aquest li va transmetre.

Les coses s'han d'explicar bé, sobretot i necessiten matisos. Explicar-ho malament, el que fa és confondre més. Precisament, la transmissió de generació en generació és un dels aspectes més valorats i un dels principals criteris en la definició del patrimoni cultural immaterial. I el pessebrisme n'és un exemple.

El valor que té aquesta exposició és poder contemplar, a Vallgorguina avui o a un altre poble demà, una col·lecció de peces que de no ser per la continuïtat que li ha donat en Toni Pruna no seria possible.

Algun dia l'homenatge s'hauria de fer al Toni Pruna, i aquest dia arribarà. Us ho prometo.

Jordi Montlló

40 anys d'Escola de Natura del Corredor

L'Escola de Natura del Corredor fa 40 anys aquest curs. 3 menys que La Vall!

La vam fundar el 1984. Tres biòlegs, una pedagoga i una enquadernadora. A partir de l'experiència prèvia de treball conjunt dirigint camps de treball d'aprenentatge i acció de la Generalitat des de 1981, al Corredor, al Moianès i al Berguedà.

Treballar de frec a frec amb els educadors i comunicadors

Al llarg d'aquests anys ens hem dedicat a fer estades pedagògiques vivencials de diversos dies. Els dos primers cursos a Castell Vell (Llinars del Vallès), refugi aleshores de Minyons Escoltes. i després a Ca l'Arenes (El Corredor, Dosrius), la nostra seu. També sortides didàctiques escolars en el medi natural, sobre els ecosistemes del nostre territori, el Maresme i el Vallès Oriental, amb epicentre al Corredor. També tallers de recerca i xerrades als instituts, escoles i entitats ben diverses. Campanyes ambientals pels pobles i ciutats, sobre residus, compostatge domèstic, aigua, energia, incendis forestals, biodiversitat, energia, cicles vitals. En 30 municipis del nostre entorn i amb programes de Diputacions, Consells comarcals i fundacions diverses. I arreu contagiant el virus de la sostenibilitat. Creant situacions d'aprenentatge, projectes educatius, materials didàctics, recursos pedagògics diversos. I sempre, sempre, motivant la observació i encoratjant la descoberta. Una quarantena d'educadors hem conformat i hem format a l'ENC al llarg dels 40 anys.

Programes educatius

Prop de 270.000 estudiants, 26.000 docents i més de 20.000 adults no vinculats a l'ensenyament han participat directament en els nostres programes. Els propis i els encarregats per institucions. Com Escoles Verdes per la Generalitat de Catalunya, des de fa 26 anys. O Mataró Sostenible i Casa Capell, espai per a la sostenibilitat, per a l'ajuntament de Mataró des de fa prop de 20. O el Servei d'educació Ambiental de Mollet i Gallecs. O al servei d'educació dels Consorcis de Residus del Maresme i del Vallès Oriental. Som el servei d'educació ambiental del Museu de Ciències Naturals de Granollers. Cada semana molts escolars participen dels més de 15 tallers diferents que hi duem a terme. Som el Servei d'informació i d'atenció als usuaris del Parc del Montnegre i el Corredor. El Museu del Bosc i la Pagesia de Vallgorguina en formen part. També els centres d'informació del Santuari del Corredor, de Can Ramis de Sant Celoni, de La Central d'Arenys de Munt. El personal d'aquests equipaments són del nostre equip, així com els informadors mòbils que volten per la muntanya. Els coordinem, com també fem amb els de Tordera, Hortsavinyà, Fogars de la Selva, Sant Cebrià i Sant Iscle de Vallalta.

Oh, Europa!

L'any 2000 vam iniciar una línia de projectes interregionals, en els que van arribar a participar 14 regions europees, per educar en la prevenció de riscos naturals. Primer

Rivermed, sobre les inundacions. Més tard RiNaMed, sobre aquestes més incendis forestals, ventades, allaus, esllavissades, onades de calor i terratrèmols. I després Re-Re, sobre la prevenció de residus. ENC primer com a líder, després com a oficina tècnica. Sempre com a disseyadora de continguts i formats. Sempre en cooperació a Catalunya amb el Centre d'Educació Ambiental Sta. Marta de Viladrau. Foren 15 anys d'intensa educació ambiental europea.

Els referents

Vam aprendre molt d'amics que foren i són Mestres. De tècniques i de vida: Martí Boada, Ramón Folch, Josep Maria Panareda, Marina Mir, Narcís Prat, Toni Alarcón, Quim Estol i altres referents de les dues comarques i del país. També hem estat deixebles de la convivència amb gent de la nostra muntanya, com el Rafel Coderch, masover de Can Bosc. I a Vallgorguina, en Jaume Mora, qui ho és tot per al coneixement, la recerca i la divulgació de la cultura del poble i tot els seus entorns i amb qui tant hem compartit.

Sens dubte ens ha fet créixer el frec a frec amb les persones que s'estimen, que coneixen, que afaïonen el territori, que el volen investigar, protegir i que es preocupen pel seu futur. Educadors i investigadors del Vallès Oriental, del Maresme, del Montseny, de tot el país. I una mica de l'extranger.

La connexió amb els Centres de Recusos Pedagògics i els Moviments de Renovació Pedagògica de les dues comarques, i amb la Societat Catalana d'Educació Ambiental, va consolidar des dels començaments la nostra implantació en el món educatiu del territori.

L'ENC a Catalunya Ràdio

En els primers anys vam ser peça clau en l'ambientalització de l'Escola d'Estiu del Maresme. Durant gairebé tot el 1985 els professors Gamarús, Raspinell, Tarentola i Macarulles (alters-ego dels educadors de l'equip) dugueren a terme l'espai radiofònic setmanal d'educació ambiental infantil "Capacalgaig o això no és l'Àfrica" de Catalunya Ràdio, dirigit per Jordi Jané.

Exposicions i recursos ambulants

Ben aviat començarem a fer exposicions ambulants per centres educatius i centres cívics. Els continguts netament naturalistes; els procediments, molt visuals i didàctics.

"El corredor dels 7 bolets" (distribució de maquetes grans de bolets al llarg dels 8 km de pista del santuari del Corredor i una taula parada i una exposició dins l'església del santuari), "Bolets", "Bosc a la primavera", "Rastres i restes", "Fets per viure".

D'algunes d'elles arribarem a fer 3 còpies, tal era la demanda que hi havia aleshores. Sobre bastidors de fusta troquelada apareixien imatges, maquetes, representacions gràfiques i mostres reals sobre els temes que exposaven. Els bastidors eren plegables i totes les peces desmuntables, cosa que permetia transportar les exposicions amb una certa facilitat, necessària per la migradesa de recursos disponibles.

Han servit per a compartir estratègies educatives i metodologies aquestes exposicions i l'edició de materials didàctics. Com el Joc de cartes per identificar els arbres de Catalunya (una clau dicotòmica col·lectiva encara no superada), els posters i llibretetes per a identificar arbres, arbustos, rastres d'animals, ocells, les llibretes de camp (recurs obert, utilíssim i amb decenes de milers de reproduccions).

En fi. Un no parar d'educar a favor del medi.

Joan Manel Riera

Insectituds I (Continuació de l'article publicat a la darrera "Vall")

L'AGULLA DE CAP

“No sé on vaig. Amb la foscor de la nit no puc trobar un lloc per descansar. Vinc volant des de lluny, amb un vol feixuc, perquè els èlitres de l'esquena que haig d'obrir per treure les ales son pesats i em fan volar mig dret. En aquest viatge, que preveig sense tornada, només em puc guiar per les olors i la temperatura de l'aire. Ara veig llum i sento una escalfor que ve d'una finestra oberta. Hi vaig directe, sense pensar-ho. Entro i de cop topo amb una paret que no havia vist, m'arrapo com puc i intento reposar una mica. Sort en tinc d'aquestes potes amb grapes entre els dits. No puc reposar gaire estona perquè sento molta remor en aquesta casa. Ara m'agafen per l'esquena i em fan entrar en un espai tancat, fosc i amb un olor penetrant que em fa dormir lentament. Mentre estic endormiscat em venen al cap els records de les últimes gestes que he viscut. Seguint el rastre i la ferum característica he trobat una femella atractiva, més petita i amb colors brillants, que semblava que m'estava esperant. Hem donat voltes i voltes, ens hem olorat, hem caigut, hem tornat a donar voltes i finalment l'instint ens ha guiat a l'acoblament i així contribuir a la perpetuació de la nostra espècie... Cansat i sense saber perquè, he començat a volar amb un rumb desconegut. No sé quant temps he estat tancat en aquesta foscor, però ara em desperta una llum intensa i sento que em tornen a agafar. Aquesta vegada em col·loquen sobre una superfície llisa, amb algunes eines, com si m'haguessin d'operar. De cop sento un dolor mol fort en el costat esquerra del meu cos: m'han clavat un estilet que després de travessar totes les capes protectores, em rebenta els meus òrgans principals. Mentre hem recargolo de dolor, veig que són humans, dels petits, però tan cruels com els grans. Encara amb un bri de forces sento com em despleguen les ales, em belluguen les potes i toquen les antenes: volen saber com soc fet. Finalment, després d'haver-se esplaiat amb el meu cos tan com han volgut, acabo clavat en un suro, penjat a la mateixa paret on vaig topar. Ves a saber fins quan hi seré.”

FF/2024

En els últims temps, fa l'efecte que hem passat de som gent d'acollida, però perquè s'adaptin els nouvinguts, a avergonyir-nos de la nostra cultura, inclòs del nostre pensament, la nostra manera de ser i fer, per no ofendre i passem a ressaltar i potenciar la cultura dels altres. Estem a casa nostra, no oblidem, estem a casa nostra, són ells els que s'han d'adaptar. Necessitem retornar a les nostres arrels, l'essència, fer valdre allò que ens uneix, la nostra identitat. Aquesta hauria de ser un valor en alça.

Els nouvinguts, invitar-los a conèixer les nostres tradicions que respectin la terra i la cultura que els acull i que són ells els que s'han d'adaptar i no nosaltres, que hem de callar, abaixar el cap per por que ens diguin nazis, xenòfobs, i altres barbaritats, però a quin punt estem arribant?, és que no hi ha ningú que posi una mica de seny i acabi amb aquesta barbaritat? Necessitem un lideratge valent.

Gradualment, a poc a poc sense adonar-se'n, treuen el que per nosaltres és important, les nostres arrels de la nostra cultura. Molta gent ha treballat per conservar-la, les nostres tradicions, no podem deixar-les perdre. Hem d'explicar als que acollim qui som i quines són les nostres maneres de ser i fer per sumar, i que tothom és benvingut si va com dic a sumar, estimar i respectar la nostra terra.

En aquestes festes de Nadal són importants les tradicions:

-Comença el 13 de desembre amb santa Llúcia, els carrers s'omplen de casetes per fer el pessebre o engalanar l'arbre.

-El 24 el tió fa que la nit de Nadal sigui màgica per la mainada.

-El 25 dia fort de les festes, es reuneix la família, els petits diuen el seu vers.

-El 26 amb les restes fem els canalons i reuneixen a la taula tots aquells que no han pogut fer-ho el 25

-El 28 els sants innocents, dia de rialles per tothom a veure quina en poden pensar.

-El 31 Ens visita el home del nassos la mainada corre a la plaça per veure'l. I com és Cap d'Any no pot faltar el dotze grans de raïm amb les campanades.

-L'1, any nou, també es reuneixen les famílies i tots fem els bons propòsits per l'any que comença.

-El 5 arriben els reis mags, i omplen els carrers de tota Catalunya que per això són mags. La cara dels menuts és indescriptible.

-El 6 dia dels reis, avis, oncles i padrins es visiten uns amb altres per veure que han deixat els reis.

Quina tradició més bonica. Si no espavilem, ells veuen la nostra feblesa, si no defensem el que és nostre, ells com les formigues guanyen terreny i Catalunya com l'hem conegut serà història. Mira la nostre estimada llegua com està? En perill d'extinció, per aquí es comença, la llengua uneix una identitat. I estan aconseguint que desaparegui.

Bones festes a tothom

Tessa Barlo

CRÒNICA ESPORTIVA I DEL TEMPS, per Lluís Reverter

NOTÍCIES / F.C VALLGORGUINA

Partits jugats i punts a la lliga de la temporada 2024-2025 fins a 1 de desembre de 2024

AMATEUR QUARTA CATALANA:	10 partits jugats	9 punts
SEGONA DIVISIÓ FEMENINA JUVENIL:	8 partits jugats	15 punts
CADET SEGONA DIVISIÓ:	8 partits jugats	1 punts
FEMENINA AMATEUR F-7:	8 partits jugats	13 punts
SEGONA DIVISIÓ FEMENINA INFANTIL:	8 partits jugats	3 punts
TERCERA DIVISIÓ ALEVÍ S-12:	7 partits jugats	15 punts
BENJAMÍ TERCERA DIVISIÓ S-10:	9 partits jugats	3 punts
LÚDICA INFANTIL F-11:	7 partits jugats	21 punts

NOTÍCIES / LA XÈNIA I LA NARA A GRAN CANARIA

Després de moltes temporades a Vallgorguina, la Xènia i la Nara van decidir fer un pas endavant i fitxar pel CD Juan Grande, un club ubicat a Gran Canària, buscant noves oportunitats en un entorn diferent. La Xènia, que va patir una lesió al tendó d'Àquilles el passat mes d'abril, continua amb el procés de recuperació. Tot i això, fa unes setmanes va poder reprendre els entrenaments amb pilota al camp, un pas important per a la seva tornada a la competició. Per la seva part, la Nara ha estat disputant partits amb els equips C i B del nou club, destacant-se per la seva gran adaptació i rendiment a la competició. Ha demostrat el seu gran potencial i es troba en un molt bon moment.

No obstant això, cal destacar que tant la Xènia com la Nara han arribat fins aquí gràcies a la gran formació que van rebre al FC Vallgorguina, la qual mencionen constantment.

Les jugadores afirmen que el seu pas per Vallgorguina ha estat clau en el seu creixement esportiu i personal.

Foto: Primer Pau-Terrades Anfrons

El 6 d'octubre Vallgorguina va ser la seu d'una de les proves del Campionat de Catalunya de Biketrial 2024. Es van disposar zones per a tots els nivells i va acollir 12 categories de competició.

Divendres 29 de novembre van homenatjar a Pau Terrades Anfrons a Vilanova del Vallès a la segona nit de l'esport, quedant 4rt. Classificat del Mundial Bike Trial. Felicitats!

NOTÍCIES / EL TEMPS

Foto: Aula d'Entorn Rural Can Plana

Pedregada històrica a Vallgorguina

Matí del dissabte del 28 d'octubre de 2024, quina pedregada, en 30 minuts 46 litres 2 de granís i vent huracanat. El granís era petit, però si arriba a ser gran el poble queda en runes.

NOTÍCIES / PATINS VALLGORGUINA

Foto: Lluís Reverter

La Nara, Arlet i Aràn de Patins Vallgorguina i Arenys de Mar, campiones, amb la revista "La Vall"

Prensa Comarcal rigor i confiança

ACPC
Associació Catalana
de la Premsa Comarcal

Amb el suport de

Generalitat de Catalunya
Departament
de la Presidència

IMATGES ANTIGUES DE VALLGORGUINA

VALLGORGUINA - 9

Riera

Freytas - Foto,

Fotografia antiga de la riera

Sembla a sota cal Poater i que es veu la paret de l'Era. Si és així encara no hi havia el Pont de Cal Serrador. Any 1933

GRUP **GAMMA**
J. Riera

Antiga Ctra. provincials, s/n
08460 Sta. Maria de Palautordera
Tel. 93 867 07 64 www.j-riera.com

J.B. JORDI BARRI PUIGVERT
CONSTRUCCIONS I REFORMES

C/ DEL SOL, 4
08471 VALLGORGUINA
Tel./Fax 93 867 91 93
Mòbil 670 24 37 48
j.barrir@terra.es

AUTO REPARACIÓ J. PUIGVERT

Ctra. Nova, 104
08471 Vallgorguina (Bcn)
Tel/Fax 93 867 92 36
arjpuigvert@gmail.com

www.jpuijvert.com

VIVERS SALICRÚ
Agricultura Biodinàmica
Verdures i Arbres Ornamentals

T. 671 033 213

www.viverssalicru.cat

IMS, S.L

Electricitat

Aigua

Climatització

Gas

Calefacció

675 68 59 47 (Vallgorguina)
cristian.sans.mu@gmail.com

PLANELLS
PINTURA DECORATIVA

Ctra. Nova, 55
08471 VALLGORGUINA (BCN)

Tel. 93 867 94 50
Mòbil 687 541 300

Per sucar-hi pa

CARNISSERIA

Dimarts, Dimecres, Dijous i Diumenge:
de 8'30h a 13'30h
Divendres i Dissabte:
de 8'30h a 13'30h i de 18h a 20h

MENJAR PER EMPORTAR

Dijous: de 10h a 14h
Divendres: de 10h a 14h i de 18h a 20h
Dissabte: de 10h a 15h i de 18h a 20h
Diumenge: de 10h a 15h

Carretera Nova, 43 · 08471 Vallgorguina
Tel. 677 57 99 40

BigMat
Fradera

**Magatzem professional
per a la construcció**

C/ Ramon y Cajal, 1 • 08470 SANT CELONI (Barcelona)
Tel. 93 867 15 12 • Fax 93 867 53 18 • fradera@bigmat.es • www.fradera-bigmat.es.net

TALLER DE SERRALLERIA

VALLGORGUINA

S
C
P

tot en ferro!

PORTES - REIXES
BARANES - TANCATS, ETC...

Església, 22 - Tel. 93 867 93 13 - 08471 VALLGORGUINA

Casa de Colònies
Granja Escola
Turisme rural
Excursions

Can Clarens

www.canclarens.cat - tel. 938679195-600585990

Ctra. C-35 Km. 56,7 • 08470 Sant Celoni (BCN)
borrull@ferreteriaiborrull.com | T. 93 867 48 56
www.ferreteriaiborrull.com | F. 93 867 59 83

CAN MARTÍ

Allotjament Rural

Ctra. Nova, 67
08471 Vallgorguina (BCN)

600 685 547
@casacanmarti
canmarti67@gmail.com
www.canmarti.org

PROJECTES • CANONADES • MECANITZACIÓ • MANTENIMENT
MUNTATGES INDUSTRIALS

POL. IND. MOLÍ DE LES PLANES • 08470 SANT CELONI (BARCELONA) • TEL. 93 867 54 50

93 867 88 83

Ctra. C-61, Km. 11 • 08471 Vallgorguina

Sergi Vilar

Gestió Immobiliària
Compra - Venda - Lloguer

AGENT
ING
NACIONAL - NEDERLANDEN

Ctra. Nova, 46. 08470.Vallgorguina
Tel-Fax: 93.867 93 46
Mòbil: 670 099 093

LLACETS

ESTANC

- VENDA DE PREMSA
- TABAC
- ARTICLES VARIS D'OFICINA
- ARTICLES DE REGAL.

Ctra. Nova, 47
08471 Vallgorguina
T. 93 867 92 57

Allianz | ARAC

Balmes, 23
08470 Sant Celoni
T. 93 867 58 23

Goya, 18
08440 Cardedeu
T. 93 198 36 36

www.arafinques.com

tel. 938679318 - 600585990

l'adopció, una bona opció

Vallgorguina

www.mascotesbcn.com

AREA LOCAL

- Impremta
- Branding
- Tèxtil
- Vinils
- Lones
- Rètols

C/ TURÓ DE L'HOME, 49 • LOCALS 1 i 2 - HOSTALRIC
T. 872 99 38 95

mc

mercè
casas

perruqueria i estilisme

Ctra. Nova, 46 • 08471 Vallgorguina (Barcelona)

640 151 002 / 931 792 732

FIRA
Del Bosc i la Pagesia
DE VALLGORQUINA
23 I 24 DE NOVEMBRE DE 2024

